vers VO OR vers

LEZING 4
64 MINUTEN

NUMERI

8-9

De wijding van de Levieten, het Pascha en de leiding van de Heilige Geest.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/numeri/8-9

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De gouden kandelaar en zijn licht	3 min	4
2	De reiniging van de Levieten	3 min	5
3	Heiliging: Gods werk en ons aandeel	4 min	7
4	Offers bij de wijding van de Levieten	2 min	10
5	Handoplegging als aanstelling tot dienst	2 min	12
6	Het volk machtigt de Levieten	4 min	13
7	De Levieten als beweegoffer	2 min	15
8	De volken als offer aan God	4 min	16
9	Christenen als priesters en Levieten	2 min	18
10	Leeftijd en geschiktheid voor de dienst	3 min	19
11	Het eerste Pascha na de uittocht	3 min	21
12	Een uitgesteld Pascha bij onreinheid	3 min	23
13	Deelname aan het Pascha en vreemdelingen	2 min	25
14	Israël volgt de wolk in de woestijn	3 min	26

15	De wolk als beeld van de Heilige Geest	3 min	28
16	Dagelijkse leiding door Jezus' woorden	3 min	30
17	Het Koninkrijk groeit naar de oogst	3 min	32
18	De gemeente wordt één volwassen lichaam	4 min	33
19	Samen groeien naar de volheid van God	3 min	36
20	Verder trekken of als kerk blijven staan	3 min	37
21	God spreekt wanneer Hij wil	2 min	39
22	Verbeelding verwarren met Gods stem	3 min	40
	Om verder te lezen		41

1

De gouden kandelaar en zijn licht

We gaan nu verder met Numeri hoofdstuk 8. Het boek Numeri is tot nu toe een mengeling geweest van wat saaie lijsten aan de ene kant en boeiende wetten, zoals de jaloersheidsproef en de nazireeërgelofte, aan de andere kant. We komen nu bij het gedeelte waar we meer verhalen zullen vinden, meer beweging, want in hoofdstuk 10 zien we dat ze op weg gaan. Dan krijgen we verhalen waarin wat meer actie zit. Zeker niet zoveel actie als in onze moderne actiefilms, maar er zal in elk geval wat beweging zijn, wat activiteit en wat rampen. Rampen zijn altijd goed. Er zijn geen speciale effecten, maar rampen zijn er beslist.

In hoofdstuk 8 hebben we echter nog allerlei zaken af te handelen, dus we zijn nog niet uit de problemen. Of uit de woestijn.

In Numeri hoofdstuk 8:

> De HEERE sprak tot Mozes: ‘Spreek tot Aäron en zeg tegen hem: Wanneer u de lampen plaatst, moeten de zeven lampen licht geven vóór de kandelaar.’ Aäron deed dat. Hij plaatste de lampen naar de voorzijde van de kandelaar gericht, zoals de HEERE Mozes geboden had. De kandelaar was van gehamerd goud, van de schacht tot de bloemen. Hij maakte de kandelaar naar het voorbeeld dat de HEERE Mozes had laten zien.
>
> NUMERI 8:1-4

Dit gaat blijkbaar over het voor de eerste keer aansteken van de lamp, want als die eenmaal brandde, mocht men die eigenlijk niet meer laten uitgaan. Die moest voortdurend blijven branden. Dit moet dus het eerste aansteken van de lamp zijn. De nadruk lijkt er vooral op te liggen dat er achter de lampen zelf een soort reflectoren moeten hebben gezeten. Misschien een soort gouden platen of iets wat het licht in een

bepaalde richting weerkaatste. Die moeten verstelbaar zijn geweest, dus hij moest het zo neerzetten dat ze het licht naar voren wierpen. Maar het is niet zo gemakkelijk om ons dit voor te stellen, omdat we ons niet precies kunnen voorstellen hoe de kandelaars eruitzagen. Deze instructies waren waarschijnlijk maar één keer van toepassing, en dat zou dan bij het eerste aansteken van de kandelaar zijn geweest.

Ik weet niet precies wat ze deden wanneer ze hem verplaatsten. Misschien lieten ze de lamp toch uitgaan en staken ze die daarna weer aan. Misschien betekent het idee dat die voortdurend moest branden alleen dat dit moest wanneer hij opgesteld stond, want als ze verder trokken, bedekten ze hem wel met een doek. Het is moeilijk voor te stellen dat ze dat deden terwijl de lampen nog brandden. Zij waren erbij; zij zagen hoe dit gedaan werd. Wij lezen alleen deze instructies zonder alle details, dus het is moeilijk voor te stellen. Hoewel er staat dat men de lamp niet mocht laten uitgaan, betekent dat misschien alleen wanneer de tabernakel in gebruik was, wanneer de tabernakel opgesteld stond en ze die daadwerkelijk gebruikten. Het lijkt redelijk dat de lampen werden gedoofd wanneer ze reisden. Als dat zo was, dan moesten de lampen elke keer opnieuw worden aangestoken, en dan zou dit logisch zijn.

2

De reiniging van de Levieten

Nu vers 5. De priesters waren eerder al aan God gewijd en geheiligd. Nu moeten de Levieten nog aan de HEERE worden geheiligd, omdat zij, zoals we weten, in de plaats van de eerstgeborenen zijn genomen om Gods werkers in de tabernakel te zijn, voltijdwerkers. Ze moeten dus geheiligd worden. Er staat:

> De HEERE sprak tot Mozes: Neem de Levieten uit het midden van de Israëlieten en reinig hen. Dit moet u met hen doen om hen te reinigen: sprenkel op hen ontzondigingswater; dan moeten zij een scheermes over hun hele lichaam laten gaan, zij moeten hun kleren wassen en zich zo reinigen.
>
> NUMERI 8:5-7

Een deel van deze reiniging ondergingen ze, en een deel voerden ze zelf uit. Het besprenkelen met water is natuurlijk wat Aäron bij de Levieten deed. Maar de Levieten moesten zichzelf scheren en hun kleren wassen. Ik ben er zeker van dat dit een symbolische betekenis heeft. Het haar groeit natuurlijk uit het vlees. Wat het vlees voortbrengt, moet worden afgeschoren.

De kleding in de Bijbel stelt eigenlijk vaak gedrag voor.

> Echter, wij zijn allen als een onreine, al onze rechtvaardige daden zijn als een bezoedeld kleed wij allen vallen af als een blad en onze misdaden voeren ons weg als de wind.
>
> JESAJA 64:6

De Bijbel spreekt er in Judas over dat we sommige mensen voorzichtig moeten redden vanwege hun gevaarlijk aanstekelijke, slechte levenswijze. Daar staat:

> Red anderen echter met vrees, en ruk hen uit het vuur. U moet ook het onderkleed haten dat door het vlees bevlekt is.
>
> JUDAS 1:23

De Bijbel spreekt in Openbaring 19 over

de bruid, gekleed in smetteloos en blinkend fijn linnen.

Er staat:

> En het is haar gegeven zich met smetteloos en blinkend fijn linnen te kleden, want dit fijne linnen zijn de gerechtigheden van de heiligen.
>
> OPENBARING 19:8

Het lijkt er inderdaad op dat kleding vaak wordt gebruikt als een zinnebeeld van iemands gedrag.

Paulus zegt ons zelfs om de nieuwe mens aan te trekken en de oude mens uit te trekken. En hij beschrijft de daden van de oude mens en de nieuwe mens. De daden van de ene moeten we afleggen als een oud kledingstuk, en de daden van de andere moeten we aantrekken als een nieuw kledingstuk. Het verwisselen van het kledingstuk, het wassen van het kledingstuk, zou dus heel goed symbool kunnen staan voor het reinigen van iemands gedrag. Het afscheren van het haar van het gezicht enzovoort, en van het hoofd, stelt waarschijnlijk iets anders voor dat te maken heeft met wat uit het vlees voortkomt. Wat uit het lichaam groeit, moet worden afgeschoren. Dat wil zeggen: we moeten een schoon begin maken.

3

Heiliging: Gods werk en ons aandeel

Nu is de heiliging van de gelovige deels Gods werk en deels ons eigen werk. Als het helemaal Gods werk was, dan zouden we allemaal volmaakt heilig zijn, omdat er geen belemmeringen zouden zijn. We zouden altijd volmaakt zijn, omdat alleen God het doet, en God wil dat we allemaal heilig zijn. Dus Hij zou ons heilig maken als het helemaal van Hem afhing. Als het helemaal van ons afhing, zouden we alleen maar een frustrerende godsdienst hebben die ons eisen oplegt waaraan we niet kunnen voldoen. Maar heiliging is een combinatie van Gods werk in ons en onze reactie daarop. Zo hield ook de reiniging van de Levieten in dat ze door iemand anders werden besprenkeld, maar dat ze zelf ook reageerden door hun kleren te wassen en hun haar af te scheren.

Als ik aan heiliging denk, en aan Gods aandeel en ons aandeel, dan komt bij mij altijd de passage in 1 Thessalonicenzen hoofdstuk 5 op. Want daar gaat het inderdaad over heiliging. Het lijkt daar over ons aandeel en Gods aandeel te gaan, en het eindigt met de belofte dat God ons geheel zal heiligen. In 1 Thessalonicenzen hoofdstuk 5 staat in vers 23:

> En moge de God van de vrede Zelf u geheel en al heiligen, en mogen uw geheel oprechte geest, de ziel en het lichaam onberispelijk bewaard worden bij de komst van onze Heere Jezus Christus.
>
> 1 THESSALONICENZEN 5:23

Dus heiliging is iets wat God aan ons doet. Hij heiligt ons, en Hij is trouw. Hij zal het doen. Maar deze uitspraak volgt op een reeks aansporingen die beginnen bij vers 16, waar staat:

> Verblijd u altijd. Bid zonder ophouden. Dank God in alles. Want dit is de wil van God in Christus Jezus voor u. Blus de Geest niet uit. Veracht de profetieën niet. Beproef alle dingen, behoud het goede. Onthoud u van elke vorm van kwaad. En moge de God van de vrede Zelf u geheel en al heiligen, en mogen uw geheel oprechte geest, de ziel en het lichaam onberispelijk bewaard worden bij de komst van onze Heere Jezus Christus.
>
> 1 THESSALONICENZEN 5:16-23

Het klinkt alsof je zelf ook heel wat moet doen. God zal je heiligen. Hij is trouw. Hij zal het doen. Maar wat moet jij doen? Heel wat dingen.

Er is ons aandeel en er is Gods aandeel. De belofte is dat God ons geheel zal heiligen, maar er worden ons bepaalde aansporingen en geboden gegeven die daarmee samenhangen.

Stel dat we het profeteren wel verachten, ons niet onthouden van het kwaad, niet altijd danken en de Geest wel uitblussen. Dan denk ik niet dat we de belofte dat God ons geheel zal heiligen, moeten opvatten alsof dat zonder deze handelingen van onze kant gebeurt. Hij vertelt ons hoe we met God moeten samenwerken in de heiliging. Vervolgens doet Hij het innerlijke werk.

Paulus zei ergens anders, in Filippenzen:

> Daarom, mijn geliefden, zoals u altijd gehoorzaam geweest bent, niet alleen zoals in mijn aanwezigheid, maar nu veelmeer in mijn afwezigheid, werk aan uw eigen zaligheid met vrees en beven, want het is God, Die in u werkt zowel het willen als het werken, naar Zijn welbehagen.
>
> FILIPPENZEN 2:12-13

Dus God werkt vanbinnen, en wij werken het naar buiten toe uit. De Engelse formuleringen spelen hier op elkaar in: ‘works in’ betekent ‘werkt in’, en ‘work out’ betekent ‘uitwerken’. Wij kunnen de binnenkant niet veranderen, maar we kunnen de buitenkant wel beheersen. Dat moeten we ons in elk geval ten doel stellen. Terwijl wij ons behoud uitwerken, werkt God in ons. Dus dit heeft beide kanten. Deze mensen worden deels gereinigd door het uiterlijke werk van de priester die hen met reinigingswater besprenkelt. Dan is er wat ze zelf doen. Ze wassen hun kleren. Ze scheren hun haar af.

4

Offers bij de wijding van de Levieten

Nu terug naar Numeri 8:8.

> Daarna moeten zij een jonge stier nemen, het jong van een rund, met het bijbehorende graanoffer van meelbloem gemengd met olie; en een tweede jonge stier, het jong van een rund, moet u als zondoffer nemen.
>
> NUMERI 8:8

Vervolgens moet u de Levieten naderbij laten komen, vóór de tent van ontmoeting; en u moet heel de gemeenschap van de Israëlieten bijeenroepen. U moet de Levieten voor het aangezicht van de HEERE naderbij laten komen, de Israëlieten moeten hun handen op de Levieten leggen, en Aäron moet uit de Israëlieten de Levieten bewegen als beweegoffer voor het aangezicht van de HEERE; zij zijn bestemd om de dienst van de HEERE te verrichten. Dan moeten de Levieten hun handen op de kop van de jonge stieren leggen; bereid daarna de ene als zondoffer en de andere als brandoffer voor de HEERE, om voor de Levieten verzoening te doen. U moet de Levieten vóór Aäron en vóór zijn zonen plaatsen, en u moet hen als beweegoffer voor de HEERE bewegen. Zo moet u de Levieten uit het midden van de Israëlieten afzonderen, opdat de Levieten Mij toebehoren. En daarna moeten de Levieten binnenkomen om de tent van ontmoeting te bedienen; u moet hen reinigen en hen als beweegoffer bewegen. Want zij zijn gegeven, zij zijn Mij uit het midden van de Israëlieten gegeven; Ik heb hen voor Mijzelf genomen in plaats van alles wat de baarmoeder opent, elke eerstgeborene onder de Israëlieten. Want elke eerstgeborene onder de Israëlieten is van Mij, elke eerstgeborene onder de mens en onder het vee; op de dag dat Ik elke eerstgeborene in het land Egypte trof, heb Ik hen voor Mijzelf geheiligd. Ik nam de Levieten in plaats van elke eerstgeborene onder de Israëlieten. Ik gaf de Levieten als gaven aan Aäron en aan zijn zonen uit het midden van de Israëlieten om de dienst van de Israëlieten in de tent van ontmoeting te verrichten, en om voor de Israëlieten verzoening te doen, zodat er geen plaag onder de Israëlieten zal zijn wanneer de Israëlieten tot het heiligdom naderen.

NUMERI 8:9-19

5

Handoplegging als aanstelling tot dienst

Nu ging dit ritueel natuurlijk, zoals de meeste Joodse rituelen in die dagen, gepaard met het offeren van dieren: een zondoffer en een brandoffer, twee stieren. Maar iets wat wel interessant was, is dat de Israëlieten hun handen op de Levieten legden. Dit komt niet overeen met iets anders wat we tot nu toe in de wet hebben gezien. De volgende keer dat we zien dat iemand de handen krijgt opgelegd, is wanneer Mozes iets verderop in het boek Numeri de opdracht krijgt zijn handen op Jozua te leggen. Jozua zal dan een deel van het gezag van Mozes ontvangen. Dat wil zeggen, de handoplegging van Mozes op Jozua was een overdracht van gezag, of een erkenning dat er gezag van Mozes aan Jozua werd overgedragen.

In het Nieuwe Testament werden dienaren op die manier aangesteld. Toen de Geest in de eerste verzen van Handelingen hoofdstuk 13 tegen de gemeente in Antiochië zei:

> En terwijl zij de Heere dienden en vastten, zei de Heilige Geest: Zonder voor Mij zowel Barnabas als Saulus af voor het werk waartoe Ik hen geroepen heb.
>
> HANDELINGEN 13:2

staat er dat de oudsten van de gemeente daar vastten, hun de handen oplegden en hen uitzonden. Later stelden Paulus en Barnabas oudsten aan, enzovoort, en daarbij werd handoplegging gebruikt. De apostelen hadden eerder in Handelingen hoofdstuk 6 de zeven de handen opgelegd. Zij hadden hen aangesteld om te helpen bij het regelen van de voedselverdeling onder de arme weduwen. Stefanus en Filippus waren twee van hen. Hun werden door de apostelen de handen opgelegd.

Dat een groep mannen een andere groep mannen de handen oplegde, of dat één persoon dat deed, zoals Mozes die zijn handen op het hoofd van Jozua legde, was doorgaans de gebruikelijke manier om iemand voor een bediening aan te stellen. Het

was een ritueel dat tot uitdrukking bracht dat degenen die hun de handen oplegden al als gezagsdragers werden erkend. En nu droegen zij gezag over aan de persoon die zij de handen oplegden.

6

Het volk machtigt de Levieten

Toen de Israëlieten hun handen op de Levieten legden, was het kennelijk iets wat daar een beetje op leek. Zij machtigden de Levieten om namens hen met gezag op te treden, om God als hun vertegenwoordigers te dienen. Dit is misschien de eerste keer dat we een aanstelling tot een bediening door handoplegging zien. Later zien we het wanneer Jozua door Mozes wordt aangesteld. Maar hier wordt het volk zelf gevraagd de Levieten te erkennen.

De Levieten worden niet echt tegen de wil van het volk aan hen opgedrongen. In zekere zin wel, want God heeft hierover alle beslissingen genomen. God is Degene Die heeft besloten dat Hij de eerstgeborenen wil hebben. Vervolgens is Hij Degene Die heeft besloten dat Hij hen zal inruilen voor de Levieten. Het volk heeft die beslissingen eigenlijk helemaal niet genomen. Maar door hun handen op de Levieten te leggen, laten ze zien dat ze ermee instemmen. Ze stemmen in met wat God heeft gezegd. Ze nemen die regeling zelf voor hun rekening. De Israëlieten kunnen de Levieten daarom later niet beschouwen als iets wat hun tegen hun wil is opgedrongen. Anders hadden ze hun de handen niet moeten opleggen om hen te machtigen.

De hele gemeente moet hun handen op de Levieten leggen. Natuurlijk waren er maar tweeëntwintigduizend Levieten en twee of drie miljoen mensen in de gemeente. Het zal dus niet gemakkelijk zijn geweest voor iedereen om dicht genoeg bij een van de Levieten te komen om hem de handen op te leggen. Waarschijnlijk verdrongen ze zich gewoon rond de dichtstbijzijnde Leviet. Zoals je op een pinksterbijeenkomst ziet, waar te veel mensen zijn om die ene persoon de handen op te leggen, zodat ze hun handen leggen op degene die voor hen staat. Er is een hele rij mensen die één persoon de handen oplegt. Je krijgt zo een keten van handoplegging. Het is moeilijk te zeggen.

Maar toen de hele gemeente hun handen op de Levieten legde, was dat de manier waarop God van de gemeente verlangde dat ze erkenden: ‘Wij machtigen deze mensen. Wij nemen deze regeling voor onze rekening.’ Wanneer je die regeling voor je rekening neemt, kun je daar later natuurlijk niet echt op terugkomen en zeggen dat het iets was waar je niet mee instemde. En wanneer je die voor je rekening neemt, draag je er ook enige verantwoordelijkheid voor.

Paulus zei tegen Timotheüs:

> Leg niemand haastig de handen op en heb geen deel aan zonden van anderen. Bewaar uzelf rein.
>
> 1 TIMOTHEÜS 5:22

Dat wijst erop dat als je iemand overhaast voor een bediening aanstelt en die uiteindelijk zondig blijkt te zijn, je in zekere zin mededeel hebt aan zijn zonden. Je behoort tot degenen die hem hebben gemachtigd om op te treden. En als hij zijn positie misbruikt, dan heb jij hem gemachtigd. Het is tot op zekere hoogte jouw verantwoordelijkheid. Dus iemand de handen opleggen betekent dat je verantwoordelijkheid voor hem neemt. Ook erken je daarmee dat je hem aanvaardt in de positie waarin hij wordt aangesteld.

Daarna leggen de Levieten zelf hun handen op de stieren. Het is ook mogelijk dat het volk, toen het de handen op de Levieten legde, daarmee als het ware zei: ‘Wanneer jullie voortaan je handen op deze stieren leggen, zijn onze zonden aan jullie overgedragen en leggen jullie die op de stieren.’ Daar zit een keten in. We kunnen niet allemaal onze handen op de stieren leggen, maar we kunnen wel bij een Leviet komen, hem de handen opleggen, en hij zal zijn handen op de stier leggen. Het zou kunnen dat de stieren ook enigszins een beeld zijn van het dragen van de zonden van het hele volk.

Maar dat lijkt niet de voornaamste betekenis van dit ritueel te zijn, want dit gaat over het doen van verzoening voor de Levieten, niet in de eerste plaats voor het volk. Dus de handoplegging van het volk op de Levieten is waarschijnlijk gewoon wat later in het Nieuwe Testament een gebruikelijke aanstelling werd. Dan komen we nu bij vers 20.

7

De Levieten als beweegoffer

> En Mozes deed met Aäron en heel de gemeenschap van de Israëlieten met de Levieten overeenkomstig alles wat de HEERE Mozes inzake de Levieten geboden had; zo deden de Israëlieten met hen. De Levieten ontzondigden zich en wasten hun kleren, en Aäron bewoog hen als beweegoffer voor het aangezicht van de HEERE; en Aäron deed verzoening voor hen om hen te reinigen.
>
> NUMERI 8:20-21

Het is natuurlijk een beetje moeilijk om je precies voor te stellen hoe hij de Levieten als een beweegoffer aanbood. Een beweegoffer was gewoonlijk een dier, eigenlijk de borst van een dier, en die tilden ze daadwerkelijk op. Voor zover we kunnen nagaan, bewogen ze die heen en weer in de lucht om die zo symbolisch aan de HEERE aan te bieden. Ik denk niet dat ze dat met de Levieten deden, tenzij ze zoiets deden als wat je bij concerten ziet. Daar worden mensen op de handen van het publiek gedragen, doorgegeven en heen en weer bewogen. Ik denk niet dat ze het zo deden. Ik denk niet dat ze de Levieten in de lucht hielden. Maar wat ze dan wel deden, weet ik niet. Misschien maakten ze alleen een gebaar met hun handen, en moest je je voorstellen dat de Levieten daar heen en weer werden bewogen. Het is alsof ze een beweegoffer waren. Dat zijn ze niet.

Natuurlijk zien we hier de gedachte dat de Levieten als een offer voor de HEERE zijn. En zo spreekt het Nieuwe Testament ook over hoe wij onszelf moeten zien:

> Ik roep u er dan toe op, broeders, door de ontfermingen van God, om uw lichamen aan God te wijden als een levend offer, heilig en voor God welbehaaglijk: dat is uw redelijke godsdienst.
>
> ROMEINEN 12:1

8

De volken als offer aan God

Dat wij als een offer zijn dat aan de Heere is gegeven. Wij zijn de nieuwe Levieten. Als je in Jesaja hoofdstuk 66 kijkt, zullen we dat inderdaad zien.

Ik kan nu niet de tijd nemen om dat te bewijzen. Er zullen mensen zijn die twijfelen aan wat ik zeg, en daarom zal ik niet proberen hen te overtuigen. Maar ik zal gewoon zeggen wat ik zeg, omdat ik geloof dat het hier waar is. Ik geloof dat Jesaja 66 over het nieuwe verbond gaat. Het taalgebruik is inderdaad dat van het oude verbond, want dat was het enige waarmee de luisteraars van Jesaja vertrouwd waren. Maar ik geloof dat het geestelijke dingen voorspelt die overeenkomen met de rituele dingen waarover gesproken wordt.

Er staat, vanaf vers 18, Jesaja 66:18:

> Ik ken hun werken en hun gedachten! De tijd komt dat Ik alle heidenvolken en talen bijeen zal brengen. En zij zullen komen en Mijn heerlijkheid zien.
>
> JESAJA 66:18

Ik geloof dat dit verwijst naar de heidenen die tot behoud komen en deel gaan uitmaken van de gemeente. Hij verzamelt alle volken tot Zich.

> En Ik zal een teken op hen aanbrengen: Ik zal uit hen die aan het gericht ontkomen zijn, boden zenden naar de heidenvolken, Tarsis, Pul, Lud, de boogschutters, naar Tubal, Javan, de verafgelegen kustlanden, die geen tijding over Mij hebben gehoord en die Mijn heerlijkheid niet hebben gezien. Zij zullen Mijn heerlijkheid onder de heidenvolken verkondigen.
>
> JESAJA 66:19

Daarmee wordt het overblijfsel van Israël bedoeld.

Dat is wat Hij deed toen Jeruzalem werd verwoest. De christelijke Joden ontkwamen, en Hij zond hen als evangelisten naar de volken. Dan worden de namen van enkele oude volken genoemd:

Naar Tarsis, Pul en Lud, en naar de boogschutters, en naar Tubal en Javan en de verre kustgebieden, waar ze nog nooit van Mijn roem hebben gehoord of Mijn grootheid hebben gezien. En ze zullen de andere volken over Mijn grootheid vertellen.

Ik geloof dat dit over wereldevangelisatie spreekt, de wereldwijde zending van de kerk.

> En zij zullen al uw broeders uit alle heidenvolken brengen als graanoffer aan de HEERE, op paarden en op wagens, met huifkarren, op muildieren en op snelle kamelen, naar Mijn heilige berg toe, naar Jeruzalem, zegt de HEERE, zoals de Israëlieten het graanoffer in rein vaatwerk naar het huis van de HEERE brengen.
>
> JESAJA 66:20

Kijk, voordat ik verder lees, eens in Romeinen hoofdstuk 15, de verzen 15 en 16.

> Maar ik heb u ten dele op nogal gedurfde toon geschreven, broeders, als om u hieraan te herinneren, vanwege de genade die mij door God gegeven is, om een dienaar van Jezus Christus te zijn voor de heidenen, door het Evangelie van God als een priester te dienen, opdat het offer van de heidenen welgevallig zou zijn aan God, geheiligd door de Heilige Geest.
>
> ROMEINEN 15:15-16

Let erop dat Paulus zichzelf ziet als iemand die een offer aan God brengt. Dat offer dat hij brengt, zijn de heidenen. Hij dient God als dienaar voor de heidenen, en zij zijn het offer van Paulus aan de Heere. Als je Bijbel tekstverwijzingen heeft, misschien in de middelste kolom, zul je daar waarschijnlijk een verwijzing naar Jesaja 66:20 zien. Want de redacteuren van je Bijbel zullen weten dat Paulus op dit vers zinspeelt.

Wanneer Paulus over de heidenen spreekt die hij tot bekering brengt, noemt hij hen een offer aan de Heere. En dat is een toespeling op Jesaja 66:20, waar staat:

Ze zullen al jullie broeders als een offer naar de Heer brengen. Daarmee wordt bedoeld: uit de heidense landen, onder de heidenen vandaan. Aan het einde van dat vers staat:

Zoals de Israëlieten een offer in een schone schaal naar het huis van de Heer brengen.

9

Christenen als priesters en Levieten

Dan zegt vers 21 over deze heidenen:

> Ook zal Ik enigen uit hen tot priesters en Levieten aanstellen, zegt de HEERE.
>
> JESAJA 66:21

Met andere woorden, in plaats van de priesters en de Levieten van Israël zal God deze heidenen nemen om Zijn dienaren te zijn.

Natuurlijk zijn alle christenen in zekere zin priesters. Maar de Levieten zouden in zekere zin degenen kunnen vertegenwoordigen die voltijds in de bediening staan. Zij waren namelijk dat deel van Israël dat voltijds in de bediening diende, in plaats van in de landbouw of in andere beroepen te werken. Zij vertegenwoordigden de overige kinderen van Israël en dienden namens hen. Dat deden de priesters in zekere zin ook, maar het hele volk Israël was een koninkrijk van priesters, en alle christenen zijn een koninkrijk van priesters. Maar de Levieten als groep zouden gezien kunnen worden als vertegenwoordigers van degenen die daadwerkelijk predikers en dienaren zijn, enzovoort. Hij zegt dat Hij enkele van die heidenen de plaats van de Levieten zal laten innemen. In de context van Jesaja gaat het erover dat God een einde maakt aan het oude verbond, de tempel verwoest en de Levieten hun werk ontneemt. In hun plaats zal Hij enkele mensen nemen die uit de volken worden binnengebracht. De predikers van het Evangelie zijn dus voor een heel groot deel tot God gebracht vanuit een

heidense achtergrond. Er zijn natuurlijk ook Joodse christelijke dienaren, maar Hij heeft enkele heidenen als Levieten genomen. Daar zie ik, denk ik, een overeenkomst. Zoals ik al zei, lijkt ook het opleggen van de handen op de Levieten door het volk op een inzegening voor de voltijdse bediening. Misschien geeft hoofdstuk 8 van Numeri ons dus een voorafbeelding van de voltijdse bediening in de gemeente, en niet alleen van de gemeente als geheel.

10

Leeftijd en geschiktheid voor de dienst

In Numeri 8:22 staat:

> Daarna kwamen de Levieten om hun dienst te verrichten in de tent van ontmoeting, onder het toezicht van Aäron en onder het toezicht van zijn zonen. Zoals de HEERE Mozes gebood inzake de Levieten, zo deden zij met hen. De HEERE sprak tot Mozes: Dit geldt voor de Levieten: vanaf vijfentwintig jaar oud en daarboven is men tot de dienst in de tent van ontmoeting verplicht. Maar iemand vanaf vijftig jaar oud zal van de dienst ontheven zijn en zal niet meer hoeven te dienen. Wel mag hij zijn broeders in de tent van ontmoeting bijstaan bij het vervullen van hun taak; de dienst zelf mag men echter niet meer verrichten. Zo moet u inzake de Levieten doen ten aanzien van hun taken.
>
> NUMERI 8:22-26

Deze leeftijdsgrens voor de Levieten, dat zij tussen hun vijfentwintigste en hun vijftigste moesten dienen, zou natuurlijk niet gelden voor de christelijke bediening. God roept immers soms dienaren die jonger zijn dan vijfentwintig, en er zijn beslist veel dienaren die ouder zijn dan vijftig. Maar dat juist die leeftijdsperiode wordt

gekozen, zou er misschien op wijzen dat er voor de bediening een bepaalde mate van volwassenheid nodig is. Vóór hun vijfentwintigste mochten de Levieten niet dienen. Blijkbaar werden zij nog niet geschikt of volwassen genoeg geacht.

Na zijn vijftigste is een man tegenwoordig meestal nog niet sterk in zijn mogelijkheden beperkt, maar in de oudheid leefden mensen niet zo lang. In de dagen van Noach en in de tijd vóór de zondvloed wel. Maar het is mogelijk dat een man in die dagen op zijn vijftigste niet zo heel lang meer te leven had. Tenzij het een uitzonderlijk geval was, zoals bij Mozes, bij wie God ervoor had gezorgd dat zijn oog niet dof was geworden en zijn natuurlijke kracht niet was afgenomen.

Tenslotte waren allen die ouder waren dan twintig ten tijde van Leviticus 13 veertig jaar later dood. Sommigen stierven een natuurlijke dood, terwijl ze rondtrokken en gewoon een voor een stierven. Dus veel mensen die pas zestig of iets ouder waren, waren al dood tegen de tijd dat ze het Beloofde Land bereikten. Dat kan een normale leeftijd zijn geweest waarop mensen stierven. Rond zijn vijftigste kan een man dus tegen het einde van zijn productieve jaren zijn geweest. Daarom was het geen goede dienst aan God om een man te hebben die niet meer in de kracht van zijn leven was en niet meer zo goed kon werken.

Natuurlijk is de christelijke bediening niet hetzelfde als de Levitische bediening, want de Levieten droegen dingen. De Levieten deden lichamelijk werk. De priesters brachten offers. De Levieten verplaatsten spullen en droegen dingen en verrichtten lichamelijke arbeid. Daarom zou een man die lichamelijk een bepaalde leeftijd had bereikt, dat minder goed kunnen doen. Geestelijke bediening is anders. Als een man seniel wordt of iets dergelijks, moet hij waarschijnlijk uit de bediening stappen. Maar een man die op hoge leeftijd lichamelijk zwak wordt, kan geestelijk nog volop in de kracht van zijn leven zijn, of op zijn best. Wanneer hij zeventig of tachtig jaar oud is, kan hij beter zijn dan ooit tevoren, als zijn verstand goed is. Maar het punt is dat de beste jaren van iemands leven de jaren horen te zijn die aan de bediening worden gegeven: volwassen genoeg, maar niet zo oud dat hij in zijn mogelijkheden wordt beperkt.

11

Het eerste Pascha na de uittocht

In hoofdstuk 9 vierde het volk het Pascha. Dit was het eerste Pascha sinds de uittocht, dus dit was de eerste keer dat zij het Pascha vierden als een herdenking. Het eerste Pascha hadden zij gehouden als de oorspronkelijke gebeurtenis die daarna jaarlijks herdacht moest worden. Dit was het eerste jaar daarna waarin zij het herdachten. Er worden dus geboden over gegeven. De Joden hadden nog niet de gewoonte ontwikkeld om het Pascha te vieren, want zij waren nog niet lang genoeg uit Egypte weg om zo'n gewoonte te ontwikkelen.

Maar aangezien het Pascha op de veertiende dag van de eerste maand werd gevierd, zien we dat we in hoofdstuk 9 chronologisch teruggaan naar een tijd vóór het begin van het boek Numeri. Het boek Numeri begon op de eerste dag van de tweede maand. Dat is al na het Pascha. Dit staat dus op dit punt ingevoegd, hoewel het hier chronologisch niet thuishoort.

Bedenk dat het boek Exodus eindigde op de eerste dag van de eerste maand van het tweede jaar. Numeri begon een maand later, op de eerste dag van de tweede maand. Precies halverwege die twee momenten viel het Pascha waarover we nu gaan lezen. We moeten dus gewoon in gedachten houden dat dit chronologisch niet volgt op wat we hebben bestudeerd. Hoofdstuk 9 zegt:

> De HEERE sprak tot Mozes in de woestijn Sinaï, in het tweede jaar nadat zij uit het land Egypte vertrokken waren, in de eerste maand: Laten de Israëlieten het Pascha houden op zijn vastgestelde tijd. Op de veertiende dag in deze maand, tegen het vallen van de avond, moet u het houden, op zijn vastgestelde tijd; u moet het houden volgens alle bijbehorende verordeningen en bepalingen. Mozes zei tegen de Israëlieten dat zij het Pascha moesten houden. Zij hielden het Pascha op de veertiende dag van de eerste maand, tegen het vallen van de avond, in de woestijn Sinaï. Overeenkomstig alles wat de HEERE Mozes geboden had, zo deden de Israëlieten.
>
> NUMERI 9:1-5

We weten dat dit ook betekende dat ze de week van de ongezuurde broden in acht namen. Na de veertiende van de maand kwam de week van de ongezuurde broden. Dus dat deden ze. Het is echter interessant dat hier niet wordt ingegaan op de bijzonderheden van het Pascha. Dat hebben we niet nodig; dat is al eerder voor ons beschreven. Het is alleen ongebruikelijk dat iets in de Pentateuch niet al die rituelen opnieuw uitvoerig doorneemt. Maar dit verhaal is er vooral niet op gericht ons eraan te herinneren wat al die rituelen inhielden, maar om iets nieuws te introduceren. Hoe zat het met mensen die ceremonieel onrein waren geworden en ten tijde van het Pascha nog steeds in een staat van onreinheid verkeerden? Ze konden het Pascha uiteraard niet vieren zolang ze onrein waren. Zouden ze dan het hele volgende jaar uitgesloten zijn omdat ze het hadden gemist?

12

Een uitgesteld Pascha bij onreinheid

Toen de rituelen van het Pascha voor het eerst werden beschreven in het twaalfde hoofdstuk van Exodus, waren de wetten over reinheid en onreinheid nog niet gegeven. Maar nu staan er in Leviticus, hoofdstuk 11 tot en met 15, al die regels over dingen waardoor iemand onrein werd. Sommige daarvan zijn dingen die iemand onbedoeld kunnen overkomen. Als iemand melaats is, heeft hij dat uiteraard niet met opzet gedaan. Of iemand kan met een dood lichaam in aanraking zijn gekomen, misschien per ongeluk of uit noodzaak. Als de vader van een doorsnee persoon stierf, moest die persoon hem begraven. Daardoor zou hij zeven dagen onrein zijn. Het was geen zonde om je vader te begraven. Je was verplicht dat te doen, tenzij je de hogepriester was. De hogepriester mocht zich zelfs niet voor zijn vader of zijn moeder verontreinigen, maar alle anderen mochten dat wel. Zelfs de gewone priesters mochten dat. En van iedereen zou worden verwacht dat hij het deed. Wie moest anders het lichaam begraven?

Dus als je vader of je moeder stierf, of je kinderen stierven en je hen moest begraven, en het Pascha toevallig binnen de zeven dagen daarna viel, dan zou je nog steeds onrein zijn. Daar moest een voorziening voor worden getroffen. Wat doe je wanneer iemand op een feestdag als het Pascha niet kan deelnemen vanwege onreinheid? Dat is wat in vers 6 aan de orde komt.

> Nu waren er mensen die vanwege het aanraken van het dode lichaam van een mens onrein waren, en op die dag het Pascha niet konden houden. Daarom kwamen zij die dag naar voren, vóór Mozes en vóór Aäron. En die mensen zeiden tegen hem: Wij zijn onrein vanwege het aanraken van het dode lichaam van een mens. Waarom zouden wij afgehouden worden om de offergave van de HEERE op zijn vastgestelde tijd in het midden van de Israëlieten aan te bieden?
>
> NUMERI 9:6-7

Met andere woorden: het is niet onze schuld dat we verontreinigd zijn. Waarom kunnen we het feest niet vieren zoals iedereen? Het is toch voor ons allemaal?

> Mozes zei tegen hen: Blijf staan, dan zal ik horen wat de HEERE u gebiedt. Toen sprak de HEERE tot Mozes: Spreek tot de Israëlieten en zeg: Iedereen onder u of onder de generaties na u, wanneer hij onrein is vanwege het aanraken van een dood lichaam of ver onderweg is, moet toch voor de HEERE het Pascha houden. In de tweede maand, op de veertiende dag, tegen het vallen van de avond, moeten zij het houden; met ongezuurde broden, en met bittere kruiden moeten zij het eten.
>
> NUMERI 9:8-11

Dat zou precies een maand te laat zijn, ervan uitgaande dat die persoon daarmee de tijd zou hebben om niet langer onrein te zijn. Er zouden mensen zijn die tegen die tijd nog niet rein waren. Als ze melaats waren, chronisch bloedverlies hadden of iets dergelijks, zouden ze langdurig onrein zijn. Zij zouden het vieren van het Pascha hoe dan ook moeten missen. Maar iemand die onrein is vanwege een dood lichaam, is slechts zeven dagen onrein. Dus binnen een maand zou die persoon gemakkelijk weer in zijn normale toestand moeten kunnen zijn. Hij zei dat ze het Pascha kunnen vieren, maar dat ze het een maand kunnen verschuiven.

13

Deelname aan het Pascha en vreemdelingen

> Zij mogen er niets van over laten blijven tot de volgende morgen en mogen er geen been van breken; volgens alle verordeningen voor het Pascha moeten zij het houden. Maar de man die rein is en niet onderweg is, en die nalaat om het Pascha te houden, die persoon moet van zijn volksgenoten worden afgesneden. Hij heeft immers de offergave van de HEERE niet op zijn vastgestelde tijd aangeboden; die persoon moet zijn zonde dragen. En wanneer er een vreemdeling bij u verblijft, moet ook hij het Pascha voor de HEERE houden. Volgens de verordening van het Pascha en de bepaling ervan, zo moet hij het houden. Voor u geldt één verordening, zowel voor de vreemdeling als voor de ingezetene van het land.
>
> NUMERI 9:12-14

De vreemdeling hier hoeft niet op een heiden te slaan, want in eerdere wetgeving wordt duidelijk gemaakt dat een onbesneden heiden niet aan het Pascha mag deelnemen. Als een niet-Joodse dienaar in het huishouden, of iemand van een ander volk die naar Israël was geëmigreerd, aan het Pascha wilde deelnemen, moest die een proseliet worden en zich laten besnijden.

Dit kan op hen slaan zonder al die bijzonderheden te vermelden. Of het kan zijn dat een buitenlander, een vreemdeling, slaat op een Jood die in een ander land woont. Hoewel dat in de tijd van Mozes niet echt van toepassing zou zijn, zou het later wel van toepassing zijn, na de diaspora. Toen waren de Joden over de hele wereld verspreid, zoals ze dat nu zijn en zoals ze dat in de dagen van Jezus waren. Ze zouden naar Israël trekken om op de vastgestelde tijd aan het Pascha deel te nemen. Als een Jood uit het buitenland dat zou doen, zou het kunnen dat hij wordt aangeduid als een vreemdeling. Maar hij moet dezelfde voorschriften volgen als iemand die in het land geboren is.

Maar omdat er in de dagen van Mozes geen diaspora was, alle Israëlieten op één plaats woonden en er waarschijnlijk van werd uitgegaan dat ze altijd op één plaats zouden blijven wonen, slaat het waarschijnlijk op heidenen. Hoewel het hier dus niet wordt vermeld, was in andere, eerdere wetgeving vermeld dat een heiden die het wilde vieren, besneden moest worden. Maar misschien hoeft het niet te worden vermeld, omdat hier eenvoudig wordt gezegd dat ze zich aan dezelfde wetten moeten houden als de geboren Jood. Natuurlijk moest de geboren Jood besneden zijn. Dat hoorde bij de vereisten.

14

Israël volgt de wolk in de woestijn

Nu komen we bij vers 15:

> Op de dag dat de tabernakel werd opgebouwd, bedekte de wolk de tabernakel, de tent van de getuigenis; en 's avonds was hij op de tabernakel als een verschijning van vuur, tot de volgende morgen.
>
> NUMERI 9:15

Dit gaat dus terug naar het einde van Exodus en kijkt dan vanaf dat punt vooruit naar de periode die Numeri beschrijft. Dit is een samenvatting van hoe ze de wolk volgden.

Dat wil zeggen: 's nachts zag hij eruit als vuur; overdag zag hij eruit als een wolk.

> Zo was het voortdurend: de wolk bedekte hem en 's nachts was hij als een verschijning van vuur. Maar als de wolk opgeheven werd van boven de tent, braken de Israëlieten daarna op; en op de plaats waar de wolk bleef rusten, daar sloegen de Israëlieten hun kamp op. Op het bevel van de HEERE braken de Israëlieten op, en op het bevel van de HEERE sloegen zij hun kamp op. Alle dagen waarop de wolk op de tabernakel bleef rusten, bleven zij in hun kamp. Als de wolk vele dagen boven de tabernakel bleef staan, namen de Israëlieten de voorschriften van de HEERE in acht en braken zij niet op. Als het gebeurde dat de wolk maar weinig dagen op de tabernakel was, bleven zij op het bevel van de HEERE in hun kamp, en op het bevel van de HEERE braken zij op. En als het gebeurde dat de wolk er vanaf de avond tot de volgende morgen was, wanneer de wolk 's morgens opgeheven werd, dan braken zij op; overdag of 's nachts, als de wolk opgeheven werd, braken zij op.
>
> NUMERI 9:16-21

Soms sloegen ze maar voor één nacht op een plek hun kamp op. Dan moesten ze de volgende ochtend alweer opbreken.

> Of als de wolk twee dagen of een maand, of vele dagen lang op de tabernakel bleef rusten, bleven de Israëlieten in hun kamp en braken zij niet op; maar als hij opgeheven werd, braken zij op.
>
> NUMERI 9:22

Blijkbaar bleven ze soms, zoals bij de Sinaï, wel een heel jaar op één plaats. Andere keren een maand. Soms maar een paar dagen op één plek. Als ze hun kamp opsloegen, wisten ze niet hoelang ze daar zouden blijven. Alleen God wist dat. En ze moesten de

wolk in de gaten houden en ervoor zorgen dat ze het opmerkten wanneer die begon te bewegen.

Er staat:

> Of als de wolk twee dagen of een maand, of vele dagen lang op de tabernakel bleef rusten, bleven de Israëlieten in hun kamp en braken zij niet op; maar als hij opgeheven werd, braken zij op. Op het bevel van de HEERE sloegen zij hun kamp op en op het bevel van de HEERE braken zij op. Zij namen de voorschriften van de HEERE in acht, op het bevel van de HEERE, door de dienst van Mozes.
>
> NUMERI 9:22-23

Nu klinkt dat een beetje als herhaling. Het zegt een aantal keren hetzelfde, met maar iets andere bewoordingen: als het een lange tijd was, als het alleen van de avond tot de ochtend was, als het twee dagen was, als het een maand was, als het een jaar was. Bij dat laatste heeft de Engelse vertaling die ik hier gebruik ‘een jaar’; de hierboven aangehaalde HSV heeft ‘vele dagen’. Het zegt hetzelfde, ongeacht hoelang het duurde. Het wil ons eenvoudig laten weten dat ze alleen verder konden trekken wanneer God hen daartoe leidde door de zichtbare beweging van de wolk.

15

De wolk als beeld van de Heilige Geest

Wat het volgen van de wolk betreft: ik geloof dat de apostel Paulus wil dat we deze wolk begrijpen als de leiding van de Heilige Geest in ons leven. In die passage in 1 Korinthe 10, die we al verschillende keren hebben bekeken, vergelijkt Paulus de ervaringen van de Israëlieten in de woestijn met de ervaring van de christen. Hij zegt:

dat zij een voorafbeelding van ons zijn.

Hij zegt:

> en dat allen in Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee,
>
> 1 KORINTHE 10:2

Er zijn twee dopen die ze blijkbaar hebben ondergaan. De ene was in water; de andere was in de tegenwoordigheid van God Zelf. Ongetwijfeld wil Paulus dat we begrijpen dat dit overeenkomt met de doop in water en de doop in de Heilige Geest. Over beide wordt in het Nieuwe Testament gesproken als de norm voor christenen. Daarom geloof ik dat de wolk, haar aanwezigheid en haar beweging, en het volgen van de wolk, een beeld zijn van de gemeente die de leiding van de Heilige Geest volgt.

Nu is de leiding van de Heilige Geest voor de meeste christenen een wat vaag begrip. God kan bijvoorbeeld profetisch door een profeet spreken. Er kan ook een engel verschijnen, of een droom of visioen van God komen waarin wordt gezegd: ‘Doe dit of dat.’ We weten dat gehoorzaamheid daaraan zou betekenen dat je de leiding van de Heilige Geest volgt. Veel van die dingen beschouwen we als gaven van de Geest. Door de gaven van de Heilige Geest spreekt God soms tot de gemeente en geeft Hij leiding. Maar we zouden de indruk kunnen hebben dat God ons voortdurend dat soort leiding zou moeten geven. Toch geeft Hij die op bepaalde momenten, net zoals de wolk zich op bepaalde momenten verplaatste. Soms bleef de wolk gewoon stilstaan en konden ze nergens heen. Hij leidde hen niet om iets nieuws te doen. Ze moesten gewoon blijven op de laatste plek waar Hij hen had gebracht.

Hoe moesten ze in die tijd weten wat Gods wil was? Ze hadden de wet. De wet gaf instructies over praktisch elk detail van het leven: wat ze moesten eten, wat ze niet mochten eten, wanneer ze moesten werken, wanneer ze niet mochten werken, hoe ze met hun onderlinge relaties moesten omgaan, hoe ze met de tekortkomingen in hun leven moesten omgaan en daarvoor verzoening moesten doen. Eigenlijk werden alle praktische zaken in het leven door de wet geregeld. Dus de leiding van de wolk was alleen nodig wanneer God iets nieuws had, een nieuwe plek waar Hij hen naartoe wilde laten gaan, om hen verder te brengen. Maar Hij wilde hen niet elke dag verder brengen. Soms gebeurde het misschien elke dag of om de dag; op andere momenten kon er een maand of een jaar tussen zitten. Het kon elke tijdsduur zijn die God wenste.

Tussen de momenten waarop de wolk zich verplaatste, moesten de mensen zich eenvoudig laten leiden door de wet, de geschreven voorschriften die God hun had gegeven. Niet door de wolk, want die ging nergens heen.

16

Dagelijkse leiding door Jezus' woorden

Ik geloof dat wanneer wij als christenen nadenken over geleid worden door de Heilige Geest, we moeten beseffen dat het daar enigszins op lijkt. Ik geloof dat God ons Zijn Woord heeft gegeven. Jezus heeft gezegd:

> Jezus dan zei tegen de Joden die in Hem geloofden: Als u in Mijn woord blijft, bent u werkelijk Mijn discipelen,
>
> JOHANNES 8:31

En wij moeten discipelen maken,

> Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen. En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Amen.
>
> MATTHEÜS 28:19-20

Dat zegt de Bijbel. Wanneer we mensen leren te doen wat Jezus geboden heeft, is wat Jezus geboden heeft wat de Heilige Geest gebiedt. Jezus was vervuld met de Geest. Hij sprak door de Geest. In Handelingen 1:2 staat dat Jezus door de Heilige Geest opdrachten gaf aan de apostelen die Hij had uitgekozen.

Dus wat Jezus zei dat we moesten doen, is de leiding van de Heilige Geest. En wat we van dag tot dag, op gewone dagen, moeten doen, is eenvoudig Jezus gehoorzamen, Hem eenvoudig volgen, Hem navolgen, Zijn geboden gehoorzamen, enzovoort. Maar de Heilige Geest geeft wel bijzondere leiding wanneer Hij dat wil. En we moeten het niet vreemd vinden als we een tijdlang geen woord van de Heere krijgen, een

bijzondere openbaring over iets nieuws dat Hij je wil laten weten, een nieuwe stap vooruit die Hij je wil laten zetten. Vaak vindt Hij het heel goed als je op je plek blijft en gewoon het rechtvaardige leven leidt dat Hij wil dat je leidt, en gewoon blijft doen wat Hij het laatst heeft gezegd.

Mensen maken zich soms zorgen, want de Bijbel zegt inderdaad in Romeinen hoofdstuk 8, zoals Paulus in vers 14 zei:

> Immers, zovelen als er door de Geest van God geleid worden, die zijn kinderen van God.
>
> ROMEINEN 8:14

En dan denken we: ‘Nou, ik weet het niet. Ik heb geen droom of visioen gehad, geen hoorbare stem gehoord, en er is geen engel aan me verschenen. Er is zelfs geen profetie aan me gegeven. Hoe leidt de Geest mij dan?’ Wel, Hij zal je leiden wanneer het tijd is om je ergens anders heen te leiden. Intussen heeft Hij je Zijn Woord gegeven en volg je Zijn woorden.

God brengt de gemeente van tijd tot tijd inderdaad verder, geloof ik. Ik geloof dat de Reformatie een markant historisch voorbeeld is van hoe God de gemeente, het overblijfsel, verder bracht, weg uit sommige dwalingen van de middeleeuwse kerk. Mijn eigen interpretatie zou zijn dat ik denk dat de pinksterbeweging, toen die net ontstond, ook voor protestanten een nieuwe stap vooruit was. Ik geloof niet dat alles wat protestanten geloven of alles wat pinkstergelovigen doen, datgene is waartoe God hen leidt. Maar ik geloof dat God de gemeente stap voor stap naar, laten we maar zeggen, meer licht heeft gebracht. Zo brengt Hij ons steeds meer terug bij zelfs datgene wat sommige apostelen in hun tijd misschien hebben geweten, en wat de kerk tot op zekere hoogte is vergeten.

Maar waar het om gaat, is dit: ik probeer niet te betogen dat God de gemeente ergens heel ver naartoe brengt. Ik zeg alleen dat als God wil dat de gemeente verdergaat, de wolk zich zal verplaatsen, de Heilige Geest Zich zal bewegen en degenen die Zijn kinderen zijn, zullen volgen.

17

Het Koninkrijk groeit naar de oogst

Maar we moeten het niet vreemd vinden als we niet elke dag hoorbare stemmen en bovennatuurlijke leiding krijgen. De kinderen van Israël kregen die ook niet, en zij zijn een type van ons. Hun omzwervingen zijn een type van ons leven in deze wereld. Meestal volgden ze van dag tot dag de aanwijzingen die God hun op schrift had gegeven. Als God dan iets anders had wat Hij wilde dat ze deden, als ze naar een andere plaats moesten trekken, verplaatste de wolk zich. Dan volgden ze de Geest naar de volgende fase waar God hen naartoe leidde. En ik geloof dat God de gemeente ergens naartoe brengt, namelijk naar het beeld van Christus als geheel. Dat is wat God met de gemeente voor ogen heeft. Herinner je je die gelijkenis in Markus hoofdstuk 4, waarin Jezus het Koninkrijk van God vergeleek met graan dat vanzelf groeide?

> en slaapt en opstaat, nacht en dag; en het zaad ontkiemt en komt op, zonder dat hij zelf weet hoe.
>
> MARKUS 4:27

Het staat in Markus 4. In vers 28 van die gelijkenis staat:

> Want de aarde brengt vanzelf vrucht voort: eerst de halm, daarna de aar, daarna het volle koren in de aar.
>
> MARKUS 4:28

Maar vers 29:

> En als de vrucht het toelaat, zendt hij meteen de sikkel erin, omdat de oogsttijd aangebroken is.
>
> MARKUS 4:29

Dit zie ik als Christus' beeld van het Koninkrijk van God dat groeit vanaf het moment dat het in Zijn tijd voor het eerst werd geplant, tot aan de uiteindelijke oogst, wanneer Jezus terugkomt. Hij zegt dat het Koninkrijk groeit door een kracht die geen

menselijke kracht is. Natuurlijk moeten boeren het water geven. Er moet menselijke medewerking zijn. God gebruikt mensen als Zijn werktuigen, maar het zaad groeit door een kracht die zelfs mensen niet begrijpen. Alleen God begrijpt die. Het Koninkrijk begint klein. Het is een zaadje, dan lijkt het op een grasspriet en dan wordt het een halm met graanaren, maar die zijn groen en onrijp. Vervolgens rijpt het graan in de aar. Wanneer het graan rijp is, dat wil zeggen, wanneer de korrels in de aar volgroeid zijn, dan wordt de sikkel erin geslagen. Hij oogst het niet terwijl het graan groen is. Hij oogst het gewas niet voordat het volgroeid en rijp is. Dat is wat Jezus zegt.

Ik denk niet dat Jezus terug zal komen voordat het Koninkrijk gerijpt is, voordat het Koninkrijk volwassen is.

18

De gemeente wordt één volwassen lichaam

Hoe ziet dat eruit? Als je naar Efeze hoofdstuk 4, vers 11 kijkt, staat er over Christus dat Hij Zelf sommigen aan de gemeente heeft gegeven.

> En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, weer anderen als evangelisten en nog weer anderen als herders en leraars, om de heiligen toe te rusten, tot het werk van dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus,
>
> EFEZE 4:11-12

Of de dienst.

Tot wanneer?

> totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus,
>
> EFEZE 4:13

Het Engelse woord ‘perfect’, dat in de door de spreker aangehaalde vertaling staat, betekent hier ‘volwassen’. Totdat wij allemaal, meervoud, één volwassen man worden, enkelvoud. De gemeente is één man. Zij is het lichaam van Christus, een gezamenlijke mens.

Paulus had dat idee trouwens twee hoofdstukken eerder al geïntroduceerd. Om je daar even op te wijzen: in Efeze 2, vers 14 had Paulus gezegd:

> Want Hij is onze vrede, Die beiden één gemaakt heeft. En door de tussenmuur, die scheiding maakte, af te breken,
>
> EFEZE 2:14

In de context bedoelt hij tussen de Jood en de heiden.

Dat wil zeggen, zowel de Jood als de heiden, één in de gemeente.

> heeft Hij de vijandschap in Zijn vlees tenietgedaan, namelijk de wet van de geboden, die uit bepalingen bestond, opdat Hij die twee in Zichzelf tot één nieuwe mens zou scheppen en zo vrede zou maken,
>
> EFEZE 2:15

Dat wil zeggen, de wet van de geboden. En er staat:

vastgelegd in voorschriften, om zo in Zichzelf van die twee één nieuwe mens te maken. Dat wil zeggen: uit de Jood en de heiden.

Uit die twee, de Jood en de heiden, heeft God in Zichzelf één nieuwe mens gemaakt. Dat is Christus. Het lichaam van Christus is de nieuwe mens. Nu zegt Paulus in hoofdstuk 4 van hetzelfde boek dat we op een dag een volwassen man zullen worden. Hoe ziet dat eruit? Het betekent dat:

> totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus,
>
> EFEZE 4:13

Efeze 4:13 zegt:

Tot we volgroeid zijn en de volheid van Christus hebben bereikt.

De gemeente moet een volwassen man worden, gekenmerkt door eenheid van het geloof, eenheid van de kennis van de Zoon van God. Dat betekent dat de gemeente verder moet komen in haar inzicht, in haar kennis van de Zoon van God en in haar geloof. Er is dus een doel, en God heeft apostelen en profeten, evangelisten, herders en leraars gegeven, de begaafde leiders van de gemeente, om de heiligen toe te rusten. Zo kunnen de heiligen dienstwerk doen en kan het lichaam opgebouwd worden totdat het zijn beoogde einddoel bereikt, namelijk volwassenheid. Gezamenlijke volwassenheid, niet alleen individuele volwassenheid, maar als geheel, totdat:

we allemaal één worden in ons geloof en in onze kennis van de Zoon van God en samen een volwassen mens worden.

Niet totdat we allemaal volwassen individuen worden. Want wanneer Jezus komt, zullen er nog steeds enkele pasbekeerden zijn die nog niet erg volwassen zijn geworden. Maar de gemeente als geheel zal dan blijkbaar dit stadium van volwassenheid hebben bereikt.

19

Samen groeien naar de volheid van God

Kijk eens wat Paulus in Efeze 3 zei, in zijn gebed voor de gemeente. In Efeze 3:14 staat:

> Om deze reden buig ik mijn knieën voor de Vader van onze Heere Jezus Christus, naar Wie elk geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt, opdat Hij u geeft, naar de rijkdom van Zijn heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden door Zijn Geest in de innerlijke mens, opdat Christus door het geloof in uw harten woont en u in de liefde geworteld en gefundeerd bent, opdat u ten volle zou kunnen begrijpen, met alle heiligen, wat de breedte en lengte en diepte en hoogte is, en u de liefde van Christus zou kennen, die de kennis te boven gaat, opdat u vervuld zou worden tot heel de volheid van God.
>
> EFEZE 3:14-19

Paulus bidt voor de gemeente dat de gemeente vervuld zou worden met de volheid van God en de liefde van Christus in al haar dimensies zou kennen, en dit samen met alle heiligen zou begrijpen. Het gaat er niet alleen om dat jij als individu of een verzameling individuen dit begrijpt, maar dat alle heiligen samen dit zullen gaan begrijpen. Zover zijn we nog niet. Zelfs nu, tweeduizend jaar na de tijd van Paulus, zijn we nog steeds niet zover. Maar is het mogelijk? Is het echt mogelijk dat dit gebeurt? Kijk eens wat hij in vers 20 zegt.

> Hem nu Die bij machte is te doen ver boven alles wat wij bidden of denken, overeenkomstig de kracht die in ons werkzaam is,
>
> EFEZE 3:20

Denk je dat het niet kan gebeuren? God kan meer doen dan je denkt. Hij kan buitengewoon veel meer doen dan je vraagt of zelfs maar denkt dat Hij kan doen. God heeft dus een plan. De Israëlieten dachten ook niet dat God hen het beloofde land kon

binnenbrengen, maar ze hadden het mis. Maar Hij bracht hen daar in etappes. De wolk verplaatste zich telkens een stukje naar een nieuwe plek en bracht hen uiteindelijk het land binnen. Zo moet ook de gemeente groeien naar:

> totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus,
>
> EFEZE 4:13

Als dat zo is, zal dat het werk van de Heilige Geest moeten zijn.

Weet je nog dat Paulus zei:

> Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heere als in een spiegel aanschouwen, worden van gedaante veranderd naar hetzelfde beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid, zoals dit door de Geest van de Heere bewerkt wordt.
>
> 2 KORINTHE 3:18

Het is de Geest Die leidt. Maar we hoeven niet zenuwachtig te worden als we niet zo vaak als we zouden willen woorden van God ontvangen. Want we hebben het Woord van de Heere al om naar te leven. Als Hij nog een woord heeft, dat wil zeggen, als Hij ons meer inzicht te geven heeft in het Woord, in Zijn gedachten, in Zijn bedoelingen, dan is het aan Zijn Geest om dat tot stand te brengen wanneer Hij dat wil. Wij bewegen wanneer Hij beweegt.

20

Verder trekken of als kerk blijven staan

Met andere woorden, we moeten niet al te gretig zijn om verder te trekken. We moeten er heel tevreden mee zijn om gehoorzaam te zijn aan wat God ons tot nu toe al gegeven heeft, en niet te ongeduldig zijn om weer op weg te gaan. Aan de andere kant zijn

sommige mensen er juist op gebrand om niet te bewegen. Ze raken gesetteld op de plek waar God hen gebracht heeft. En wanneer God hen dan wel verder wil brengen, willen ze niet verder.

Het is best lastig om je kamp op te breken en weer op te slaan. Stel je eens voor, vooral wanneer ze dat maar voor één nacht deden. De wolk verplaatste zich en bleef dan alleen van de avond tot de ochtend stilstaan. Vervolgens trokken ze 's ochtends weer verder. Ze moeten hun tenten opzetten en hun tenten afbreken. Ze moeten de onderkomens voor hun gezinnen inrichten alsof ze daar voor langere tijd zullen blijven, want ze weten het niet. Ze halen de meubels tevoorschijn en zetten de tent op, richten hun huishouden in en zo. En dan is het 's ochtends: ‘O, we trekken weer verder, dus berg alles maar weer op.’ Het wordt zwaar om telkens van plek te veranderen en verder te trekken.

Sommige mensen blijven dus liever kamperen waar ze zijn en trekken liever niet verder, zelfs als de wolk zich verplaatst. Ze zeggen: ‘Wat is er mis met deze plek? Dit is een goede plek. Ik heb het hier naar mijn zin. Hier heeft God ons naartoe geleid. Wat is er mis mee? God heeft ons hierheen geleid. Waarom moeten we weer verder trekken?’

Volgens mij is dat het verhaal van kerkgenootschappen. De meeste kerkgenootschappen zijn ontstaan doordat de Heilige Geest iets deed met een aantal leiders, of met één leider, of zoiets. Ze zagen een of ander gebrek in de kerk zoals die toen was. En zo zagen ze in dat ze op bepaalde gebieden iets moesten doen wat volgens hen meer in overeenstemming met de Bijbel was. Ze hadden het gevoel dat God hen naar een nieuwe plek leidde. Ze hadden dus nieuwe onderscheidende kenmerken. Daar sloegen ze hun kamp op. Ze zeiden: ‘God heeft ons verder gebracht dan waar we waren, en nu zijn we hier, en hier blijven we.’

Ze legden hun leerstellingen institutioneel vast. Ze legden hun geloofsbelijdenis institutioneel vast. Ze maken die tot het onderscheidende kenmerk van waar ze voor staan. Vervolgens kunnen ze niet meer verder, want dat kunnen ze niet doen zonder in strijd te komen met hun organisatie. Hun organisatie heeft al vastgelegd waar ze voor staat. Als God zegt: ‘Maar hoe zit het met deze volgende stap die Ik met jullie wil

zetten?' Dan is het: 'Wat is er mis met deze plek hier? God, U hebt onze voorouders hier gebracht. Hier hebben we ons kamp opgeslagen. We vinden dit een fijne plek. We zijn eraan gewend geraakt.'

21

God spreekt wanneer Hij wil

Maar eigenlijk moeten we altijd bereid zijn om ons door de Heilige Geest te laten leiden. We moeten zeker niet al te gretig zijn om verder te trekken als Hij niet verdertrekt. Soms denk ik dat sommige mensen, vooral charismatische mensen, al te gretig kunnen zijn om een nieuw woord van God te ontvangen. Sommigen leren zelfs dat je een nieuw woord van God kunt ontvangen zodra je op Hem afstemt. Ik heb dat de afgelopen veertig jaar heel, heel vaak horen onderwijzen onder charismatische mensen: dat God je altijd een nieuw woord wil geven. Je hoeft alleen maar af te stemmen, zoals bij een radio.

Het is als een kamer vol muziek en praatprogramma's en nieuwsprogramma's. We kunnen ze alleen niet horen omdat onze radio niet aanstaat. We hebben geen radio aanstaan in de kamer. Als we een radio hadden, konden we die aanzetten en alles opvangen wat er om ons heen is. Ze zeggen dat het zo werkt als je God wilt horen. God spreekt altijd, maar wij zijn gewoon niet op Hem afgestemd. Daarom proberen ze technieken aan te leren om op God af te stemmen en een woord van God te ontvangen.

Dat lijkt eigenlijk meer op hekserij dan op het christendom. Hekserij leert dat er allerlei informatie beschikbaar is waar je toegang toe kunt krijgen. Je hoeft alleen maar de technieken te kennen. Als je de juiste technieken toepast, kun je die informatie krijgen wanneer je maar wilt. Zo is God niet. God spreekt wanneer Hij wil spreken, en Hij is niet moeilijk te horen. Mensen horen Hem vaak terwijl ze dat niet eens proberen. Bileam probeerde God niet te horen toen er een engel aan hem verscheen. Saulus van Tarsus probeerde God niet te horen toen Jezus op de weg naar Damascus aan hem verscheen.

Nergens in de Bijbel staat dat je goed moet afstemmen om God te horen spreken. Alsof God altijd spreekt, maar je Hem niet kunt horen, en Hij toch doorpraat, ook al weet Hij dat je Hem niet kunt horen. Nee, Hij is een Wezen met verstand. Als Hij je iets wil meedelen, spreekt Hij in woorden die je kunt horen. Als Hij niet spreekt, kun je Hem niet laten praten. En als je dat probeert, kun je uiteindelijk belachelijke dingen gaan doen.

22

Verbeelding verwarren met Gods stem

Mijn ex-vrouw zat op een christelijke school waar ze leerden om God te horen. Het was een charismatische school die mensen wilde leren hoe ze God konden horen. Ze kwamen dus in kleine groepjes bij elkaar. Ze moesten stil wachten, hun gedachten leegmaken en gewoon met elkaar delen wat God hun naar hun gevoel misschien liet zien. Soms kregen ze een beeld in hun hoofd en deelden ze dat, of kwam er een woord bij hen op en deelden ze dat. Ze gingen ervan uit dat ze leerden om God te horen, dat God hun dat gaf.

Maar vaak ontvangen mensen in zulke situaties niets van God, omdat Hij op die manier niets zegt. Je kunt God niet dwingen je een profetie te geven. Je kunt God niet dwingen je een droom of een visioen te geven. Niemand in de Bijbel heeft dat ooit gedaan. De Bijbel zegt niet dat wij die macht hebben. God is Degene Die spreekt wanneer Hij wil spreken.

Toen mijn ex-vrouw aan een van die bijeenkomsten deelnam, zei volgens haar een van de mannen: ‘Ik kreeg een beeld van Mickey Mouse in mijn hoofd. Ik vraag me af of God zegt dat we voor Disneyland moeten bidden.’ En hij meende het serieus. Maar voor mij is het zo overduidelijk: wanneer mensen besluiten dat ze iets van God moeten ontvangen en God dat niet doet, moeten ze haast wel alles wat in hun verbeelding opkomt aannemen als iets wat van God komt. Ik kan me niets gevaarlijkers voorstellen dan dat: denken dat het eerste wat in je hoofd opkomt van God is.

God leidt door de Heilige Geest op manieren die begrijpelijk zijn voor degene die geleid wordt. Zichtbaar. Wanneer de wolk verdertrok, hoefde niemand zich af te vragen: 'Ik vraag me af of de wolk verdertrekt. Is dat echt de wolk die verdertrekt, of is dat alleen maar iets anders in mijn hoofd?' Nee, het was duidelijk wanneer de wolk verdertrok. De mensen van God die God gehoorzaam waren, zagen het en trokken verder. En het gebeurde wanneer God wilde dat het gebeurde, niet wanneer zij wilden dat het gebeurde.

De Heilige Geest leidt ons van dag tot dag door ons in staat te stellen Jezus te volgen in Zijn Woord, enzovoort. En wanneer Hij ons verder wil brengen in ons inzicht, doet Hij dat zeker niet in strijd met het Woord. Maar ik heb in mijn christelijke leven zeker momenten gehad waarop ik iets in het Woord heel anders zag dan ik het daarvoor had gezien. En persoonlijk heb ik dat toegeschreven aan de leiding van de Heilige Geest in mijn leven. Ik heb dat als heel vruchtbaar gezien, en als vooruitgang in het beter begrijpen van God en van mijn christelijke leven. En ik geloof dat de hele gemeente zo verdertrekt. Het is Gods verantwoordelijkheid om de gemeente op die manier verder te laten trekken wanneer Hij dat wil.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Numeri 8:1-4
- Numeri 8:5-7
- Jesaja 64:6
- Judas 1:23
- Openbaring 19:8
- 1 Thessalonicenzen 5:23
- 1 Thessalonicenzen 5:16-23
- Filippenzen 2:12-13
- Numeri 8:8
- Numeri 8:9-19
- Handelingen 13:2
- 1 Timotheüs 5:22

- Numeri 8:20-21
- Romeinen 12:1
- Jesaja 66:18
- Jesaja 66:19
- Jesaja 66:20
- Romeinen 15:15-16
- Jesaja 66:21
- Numeri 8:22-26
- Numeri 9:1-5
- Numeri 9:6-7
- Numeri 9:8-11
- Numeri 9:12-14
- Numeri 9:15
- Numeri 9:16-21
- Numeri 9:22
- Numeri 9:22-23
- 1 Korinthe 10:2
- Johannes 8:31
- Mattheüs 28:19-20
- Romeinen 8:14
- Markus 4:27
- Markus 4:28
- Markus 4:29
- Efeze 4:11-12
- Efeze 4:13
- Efeze 2:14
- Efeze 2:15
- Efeze 3:14-19
- Efeze 3:20
- 2 Korinthe 3:18

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.